

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

T/229. számú

törvényjavaslat

**az államháztartás egyensúlyát javító különadóról és a költségvetési forrásból
származó kamattámogatások után fizetendő járadékról**

**Előadó:
Dr. Veres János
pénzügyminiszter**

Budapest, 2006. június

2006. évi .... törvény
az államháztartás egyensúlyát javító különadóról és a költségvetési forrásból
származó kamattámogatások után fizetendő járadékról

A költségvetés egyensúlyának javítása érdekében az általános adófizetési kötelezettséget meghaladó közteherviselésre képes adófizetők szolidaritására alapozva, a különadó, valamint és a költségvetési forrásból származó kamattámogatások utáni járadék fizetési kötelezettségről az Országgyűlés a következő törvényt alkotja.

Általános rendelkezések

1. § (1) A 2-3. § rendelkezései szerint meghatározott személy, e törvényben előírt adóalap után különadó, a 4. §-ban meghatározott személy járadék fizetésére kötelezett.

(2) A különadóból és a járadékból származó bevétel, a központi költségvetést illeti meg.

(3) Az (1) bekezdésben említett járadék adónak minősül. Az e törvényben nem szabályozott kérdésekben az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) rendelkezései az irányadók.

A magánszemély adókötelezettsége

2. § (1) Az egyéni vállalkozói tevékenységet nem folytató magánszemélynek a különadót a személyi jövedelemadó bevallásában bevallott vagy az adóhatóság adatszolgáltatás alapján történő adómegállapítása alapján megállapított összevont adóalap járulékalap felső határát meghaladó része (különadó-alap) után kell megfizetnie. Ezt a rendelkezést kell alkalmaznia az egyszerűsített vállalkozói adó (eva)-alany egyéni vállalkozónak is az eva-alapba nem tartozó, a személyi jövedelemadó bevallásában bevallott összevont adóalap járulékalap felső határát meghaladó része (különadó-alap) után.

(2) Az egyéni vállalkozói tevékenységet (is) folytató – az (1) bekezdésben nem említett – magánszemély a különadót

a) a személyi jövedelemadó adóbevallásában bevallott összevont adóalap járulékalap felső határa meghaladó része és

b) vállalkozói jövedelemadózás esetén a vállalkozói bevételek vállalkozói költségekkel csökkentett része, átalányadózás esetén az átalányadó-alap együttes összege (különadó-alap) után fizeti.

(3) Ha az egyéni vállalkozó külföldön is rendelkezik telephellyel (állandó bázissal), akkor a *b)* pont szerinti különadó-alaprészt a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) 49/B. § (15) bekezdésének vagy 55. §-ának értelemszerű alkalmazásával úgy módosítja, hogy az ne tartalmazza a külföldi telephelynek betudható adóalapot, ha nemzetközi szerződés így rendelkezik.

(4) Az e § szerint fizetendő különadó mértéke 4 százalék.

(5) Az (1)-(2) bekezdés szerinti különadóra adóelőleget (különadó-előleg) kell fizetni a következők szerint:

a) A kifizető a magánszemélynek fizetett (juttatott) bevétel különadó-előlegét a személyi jövedelemadó előleggel a együtt állapítja meg és igazolja Szja tv. 46-48. §-ának rendelkezései szerint, ha

aa) olyan rendszeres bevételt juttat, amely alapján várható a magánszemélyre vonatkozó, a (2) bekezdés a) pontjában meghatározott járulékalap felső határának túllépése, vagy

ab) ugyanazon magánszemélynek az adóév elejétől számítva a (2) bekezdés a) pontjában meghatározott, járulékalap felső határát meghaladó bevételt juttat, vagy

ac) a magánszemély legkésőbb a kifizetés (a juttatás) időpontjában, nyilatkozatban kéri a különadó-előleg levonását.

b) A magánszemély – a (2) bekezdés a) pontjában meghatározott, járulékalap felső határának túllépését követően és/vagy a (2) bekezdés b) pontja szerinti különadó fizetési kötelezettsége esetén az adóév elejétől számított adóalap azon része után, amely után nem történt különadó-előlegfizetés, a Szja tv. 49. §-a rendelkezéseinek értelemszerű alkalmazásával fizet különadó-előleget.

(6) Az e § szerinti különadóval kapcsolatos egyéb kötelezettségeket, eljárási rendet (bevallás, adóhatósági adómegállapítás, befizetés, visszatérítés) a kifizető, a magánszemély, illetőleg az adóhatóság a Szja tv. és az Art. rendelkezéseinek értelemszerű alkalmazásával teljesíti.

A társas vállalkozás adókötelezettsége

3. § (1) A társas vállalkozás 4 százalékos mértékkel különadót állapít meg és fizet az adóévi beszámolóban kimutatott adózás előtti eredményének – amely, ha nemzetközi szerződés így rendelkezik, nem tartalmazza a külföldi fióktelep, telephely útján végzett tevékenység révén keletkezett, külföldön adóztatható eredményt – a (2) bekezdésben felsorolt tételekkel növelt, a (3) bekezdésben felsorolt tételekkel csökkentett összege (különadó-alap) után.

(2) Növelő tételek:

a) a jövedelemre tekintettel külföldön megfizetett (fizetendő), ráfordításként elszámolt adó,

b) az adóévi adózás előtti eredmény terhére elszámolt visszafizetési kötelezettség nélkül adott támogatás, juttatás, véglegesen átadott pénzeszköz és térítés nélkül átadott eszköz könyv szerinti értéke, és az ezzel összefüggésben elszámolt, az átvevő által meg nem térített általános forgalmi adó,

c) az ellenérték nélkül átvállalt kötelezettségnek az adóévi adózás előtti eredmény terhére elszámolt összege,

d) az adóévben térítés nélkül nyújtott szolgáltatás bekerülési értéke.

(3) Csökkentő tételek:

a) az adózás előtti eredmény javára elszámolt kapott (járó) osztalék,

b) az adózás előtti eredmény javára elszámolt visszafizetési kötelezettség nélkül kapott támogatás, juttatás, véglegesen átvett pénzeszköz és térítés nélkül átvett eszköz könyv szerinti értéke,

c) az ellenérték nélkül átvállalt kötelezettségnek az adóévi adózás előtti eredmény javára elszámolt összege,

d) az adóévben térítés nélkül nyújtott szolgáltatás bekerülési értéke.

(4) Az (1) bekezdés szerint megállapított különadó bevallásával egyidejűleg az adófizetésre kötelezett az adóbevallás esedékességét követő második naptári hónap első napjával kezdődő 12 hónapos időszakra adóelőleget vall be az esedékességi időre eső összeg feltüntetésével. Nem lehet adóelőleget bevallani arra a naptári hónapra, negyedévre, a negyedév azon naptári hónapjára, amelyre az adózó már vallott be adóelőleget.

(5) Az adóelőleg

a) az adóévet megelőző adóév fizetendő különadójának összege, ha az adóévet megelőző adóév időtartama 12 hónap volt,

b) az adóévet megelőző adóév fizetendő különadójának a működés naptári napjai alapján 12 hónapra számított összege minden más esetben,

c) átalakulás esetén az átalakulás napjától számított 30 napon belül a jogutód köteles a jogelőd által bevallott adóelőlegből számított (az átalakulás formájától függően azzal egyező, összesített, megosztott) adóelőleget bevallani, és ennek alapján köteles a bevallás esedékességének napjától az adóévet követő hatodik hónap utolsó napjáig adóelőleget fizetni. Kiválás esetén a fennmaradó gazdasági társaság és a részlegesen átalakuló szövetkezet e rendelkezés alkalmazásában jogutódnak is minősül. Az átalakulás napját követő első adóbevallásában nem vall be adóelőleget kiválás esetén a fennmaradó, beolvadás esetén az átvevő társas vállalkozás (ideértve a részlegesen átalakuló szövetkezetet is), ha az átalakulás napja az előző adóévi adóbevallás benyújtását megelőzi,

d) az adókötelezettsége keletkezésének napját követő második naptári hónap első napjától kezdődő 12 hónapos időszakra 30 napon belül köteles adóelőleget bevallani a külföldi vállalkozó által bevallott adóelőleggel egyezően a tevékenységét folytató európai részvénytársaság, illetve az európai részvénytársaság által bevallott adóelőleggel egyezően a tevékenységét folytató külföldi vállalkozó.

(6) A könyvvezetés pénznemének évközben történő változtatása a bevallott adóelőleget nem érinti.

(7) Az adóelőleg háromhavonta, egyenlő részletekben esedékes.

A hitelintézet adókötelezettsége

4. § (1) A hitelintézet a költségvetési forrásból származó, az adóévben kamattámogatás címén kapott összeg után 20 százalékos mértékkel járadékot állapít meg és fizet.

(2) A hitelintézet az (1) bekezdés szerinti kötelezettség megállapításához köteles elkülönített nyilvántartást vezetni.

(3) A járadékelőleget negyedévente, a negyedévet követő hónap 12-éig kell megfizetni. A járadékelőleg összege a negyedévben ténylegesen kapott kamattámogatás 20 százaléka.

Vegyes rendelkezések

5. § (1) A 3. § szerinti kötelezettséget a külföldi vállalkozó kizárólag a belföldi telephelye útján végzett tevékenysége alapján állapítja meg.

(2) A 4. § alapján megállapított járadékot az adózás előtti eredmény terhére, a 3. § szerinti különadót a társasági adóval azonosan kell elszámolni.

6. § (1) Ha nemzetközi szerződés a külföldön fizetett (fizetendő) adó beszámításáról rendelkezik, a 3. § alapján megállapított különadóból adóvisszatartás formájában levonható a külföldön fizetett (fizetendő) adó, de a beszámított összeg az adóévre fizetendő más jövedelem- vagy vagyonadó csökkentéseként nem érvényesíthető.

(2) A fizetendő különadó a 3. § szerint megállapított különadó csökkentve a (1) bekezdés szerint beszámított összeggel.

(3) A 3. § szerint fizetendő különadó várható összegének a már megfizetett előleggel csökkentett különbözetét, valamint a 4. § szerinti járadék várható összegének a már megfizetett járadékelőleggel csökkentett különbözetét az adóév utolsó hónapjának 20. napjáig kell megfizetni.

(4) A fizetendő különadót és a 4. § szerinti járadékot az adóévre vonatkozó beszámoló elkészítésére előírt határidőig – beszámoló készítési kötelezettség hiányában az adóév utolsó napját követő 150. napig, illetve az adóévben a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény hatálya alól kikerülő hitelintézet a 4. § szerinti járadékot a kikerülést követő 90. napig – kell megállapítani, bevallani és megfizetni, illetve ettől az időponttól lehet visszaigényelni.

Fogalmak

7. § E törvény alkalmazásában

1. összevont adóalap: a Szja tv. VI. fejezete szerint megállapított adóalap;

2. járulékalap felső határa: a Magyar Köztársaság költségvetéséről szóló törvényben az egy naptári napra meghatározott összeg teljes naptári évre számított éves összege;

3. társas vállalkozás: a Tao tv. hatálya alá tartozó adózó, kivéve a Munkavállalói Résztulajdonosi Program szervezetét, a közhasznú társaságot, a közhasznú, kiemelkedően közhasznú jogállással rendelkező nonprofit gazdasági társaságot, a vízitársulatot, az alapítványt, a közalapítványt, a társadalmi szervezetet, a köztestületet, az egyházat (ideértve e szervezetek alapszabályában, illetve alapító okiratában jogi személyiséggel felruházott szervezeti egységeket is), a lakásszövetkezetet, az iskolai szövetkezetet, a szociális szövetkezetet, az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárat és a felsőoktatási intézményt (ideértve az általa létrehozott intézményt is), továbbá a diákothont;

4. hitelintézet: a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény hatálya alá tartozó hitelintézet;

5. *beszámoló*: a számvitelről szóló törvény szabályai szerint készített beszámoló, ide nem értve a konszolidált beszámolót; az adóévről beszámoló készítésére nem kötelezett esetben a számvitelről szóló törvény kettős könyvvitelt vezetőkre vonatkozó előírásai szerint készített nyilvántartást;

6. *telephely*: az adóalany tevékenysége gyakorlásának a székhelytől különböző helyen lévő, a cégjegyzékben feltüntetett helye, a külföldön lévő telephely, illetve külföldi székhelyű adóalany esetében a nemzetközi szerződésben meghatározott belföldön lévő telephely.

Hatályba léptető és átmeneti rendelkezések

8. § (1) E törvény – a (2)-(8) bekezdés figyelembe vételével – 2006. szeptember 1-jén lép hatályba.

(2) E törvény 2. §-a (1) bekezdése és (2) bekezdésének *a)* pontja, 4.§-a, 7. §-ának 1-2. és 4. pontja, valamint az 5. §-a (2) bekezdésének, a 6. §-a (3)-(4) bekezdésének a 4. §-a szerinti járadékot érintő rendelkezései 2007. január 1-jén lépnek hatályba.

(3) Az egyéni vállalkozó a 2006. évi adókötelezettsége megállapításához a különadó-alapot, választása szerint

a) a 2006. év egészére a 2. § *b)* pontja szerint megállapított összeg harmadrésze – a tevékenységét 2006-ban megkezdő vagy megszüntető egyéni vállalkozó az így meghatározott különadó-alapnak a tevékenység 2006. augusztus 31-ét követő naptári napjainak a 2006. évben folytatott tevékenység naptári napjaihoz viszonyított arányával számítva, vagy

b) 2006. szeptember 1-je és december 31-e között megszerzett vállalkozói bevétel, vállalkozói költséggel csökkentett összegeként, átalányadózás esetén, az ugyanezen időszakban megszerzett bevételből számított átalányadó alapként határozza meg.

(4) Ha az egyéni vállalkozó 2006. évi adókötelezettség megállapításához a (3) bekezdés *b)* pontja szerinti módszert választja, akkor nyilvántartási kötelezettségét úgy köteles teljesíteni, hogy az adókötelezettsége teljesítéséhez és az ellenőrzéshez szükséges adatok rendelkezésre álljanak.

(5) A (3) bekezdés alapján megállapított várható adóalap után az egyéni vállalkozó a 2. § (4) bekezdése szerinti mértékkel számított különadót 2006. december 20.-áig köteles megfizetni.

(6) A társas vállalkozás a 2006. évi adókötelezettsége megállapításához a különadó-alapot, választása szerint

a) a 2006. adóév egészére megállapított különadó-alapnak a szeptember 1-jétől az adóéve utolsó napjáig számított napoknak a működése naptári napjai arányával számítva, vagy

b) a 2006. adóévről készített beszámolóban kimutatott adózás előtti eredmény (és az azt alátámasztó nyilvántartás) adataiból a 2006. augusztus 31-ére készített közbeszámoló

mérleg (és az azt alátámasztó nyilvántartás) megfelelő adatainak levonásával határozza meg.

(7) A (6) bekezdés *b)* pontja szerinti különadó-alap választása esetén a társas vállalkozás 2006. augusztus 31-ére köteles közbenső mérleget készíteni, és azt a különadó megállapításához való jog elévüléséig megőrizni.

(8) A társas vállalkozás a 2006. adóévében várható különadó összegét az adóéve utolsó hónapjának 20. napjáig köteles a megfizetni.

INDOKOLÁS

az államháztartás egyensúlyát javító különadóról és a költségvetési forrásból származó kamattámogatások után fizetendő járadékról

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A költségvetés egyensúlyának javítása érdekében, az általános adófizetési kötelezettséget meghaladó közteherviselésre képes adófizetők szolidaritására alapozva, különadók bevezetése is indokolt. A javaslat a magánszemélyek, társas vállalkozások különadójára és a hitelintézetek részére költségvetési forrásból utalt kamattámogatás alapján fizetendő járadékra vonatkozó szabályokat tartalmaz.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

az 1. §-hoz

A Javaslat meghatározza a különadó, illetve a járadék fizetésére kötelezetteket, rendelkezik arról, hogy a bevétel az állami költségvetést illeti meg, valamint az eljárási kérdések tekintetében az adózás rendjéről szóló törvény alkalmazását írja elő.

a 2. §-hoz

A Javaslat a magánszemélyek különadó kötelezettségét fogalmazza meg.

E szerint azok a magánszemélyek fizetik a különadót, akiknek az adóbevallásukban (adóhatósági adómegállapításukban) bevallott összevont adóalapot képező jövedelme meghaladja a járulékalap adott évre vonatkozó felső határát. A különadó a járulékalap felső határát meghaladó rész 4 százaléka. Az egyéni vállalkozó - kivéve, ha az egyszerűsített vállalkozói adó alanya – különadót – az előzőekben említett kötelezettség mellet – a vállalkozói tevékenysége alapján is fizet. Ennek alapja a vállalkozói bevételek összegéből a vállalkozói költségekkel csökkentett rész – átalányadózás esetén – az átalányadó-alap. A különadó mértéke 4 %.

Ha az egyéni vállalkozó külföldön is rendelkezik telephellyel (állandó bázissal), akkor a különadó alapját úgy határozza meg, hogy az ne tartalmazza a külföldi telephelynek betudható adóalapot, ha nemzetközi szerződés így rendelkezik.

Annak érdekében, hogy az adó a költségvetés tárgyévi bevételei között pénzforgalmilag megjelenjen, adóelőleget kell fizetni.

Ha a magánszemély a jövedelmet kifizetőtől kapja, akkor a kifizető a különadó-előleget a személyi jövedelemadó előleggel együtt állapítja meg a személyi

jövedelemadó törvény megfelelő rendelkezései szerint. Ennek megfelelően különadó-előleget akkor kell levonnia,

- ha olyan rendszeres bevételt juttat, amely alapján várható, hogy a magánszemély e bevétel révén a járulékalap felső határát meghaladó jövedelmet ér el, vagy
- ha ugyanazon magánszemélynek az adóév elejétől számítva a járulékalap felső határát meghaladó bevételt juttat, vagy
- ha magánszemély legkésőbb a kifizetés (a juttatás) időpontjában nyilatkozatban kéri a különadó-előleg levonását.

A magánszemély az értékhatár túllépését követően az adóév elejétől számított adóalap azon része után, amely után nem történt különadó-előlegfizetés, ugyancsak a személyi jövedelemadó törvény megfelelő rendelkezéseinek értelemszerű alkalmazásával fizet különadó-előleget.

Minden esetben maga állapítja meg és fizeti a különadó-előleget a vállalkozói tevékenységet folytató egyéni vállalkozó a vállalkozói tevékenysége alapján.

A befizetett adóelőleg és adó különbözete a személyi jövedelemadó bevallásban rendezhető.

a 3. §-hoz

A Javaslát a társas vállalkozások különadó fizetési kötelezettségéről rendelkezik. A javaslat szerint az adó alanya minden társasági adóalany, kivéve az alapítványt, a közalapítványt, a társadalmi szervezetet, a köztestületet, az egyházat, a lakásszövetkezetet, a közhasznú társaságot, a vízitársulatot, az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárat, a szociális szövetkezetet, az iskolaszövetkezetet, az MRP-t és a közhasznú jogállással rendelkező nonprofit gazdasági társaságot.

Az adó alapjaként a Javaslát az adózás előtti nyereségnek az adott támogatással növelt (függetlenül attól, hogy pénzben vagy más formában történik az ellenérték nélküli átadás), a kapott támogatással és a kapott osztalékkal csökkentett összegét (ha pozitív) határozza meg.

Az adó mértéke az adóalap 4% -a.

A különadóra adóelőleget kell fizetni, és azt az adóév végén a várható szintre fel kell tölteni.

A különadóból adókedvezmény nem érvényesíthető, de – mivel jövedelemadó – a kettős adóztatás elkerülésére vonatkozó egyezmények szerinti adómentességet, vagy beszámítást lehetővé kell tenni (természetesen figyelemmel arra is, hogy a társasági adónál is fennáll ilyen lehetőség).

a 4. §-hoz

A Javaslát a hitelintézetekre vonatkozóan adónak minősülő, járadék fizetési kötelezettségről rendelkezik. A járadék alapja a költségvetési forrásból kapott kamattámogatás (pl. lakáshitelhez nyújtott támogatás). Az adó mértéke 20 %. A

járadék ráfordításként kell elszámolni, így „kettős adóztatást” nem eredményez. A járadékra negyedévente előleget kell fizetni.

a 5-6. §-hoz

A Javaslát megfogalmazza, hogy ha nemzetközi szerződés a külföldön fizetett (fizetendő) adó beszámításáról rendelkezik, akkor a társas vállalkozás a megállapított különadóból adóvisszatartás formájában levonhatja a külföldön fizetett (fizetendő) adót, de a beszámított összeget az adóévre fizetendő más jövedelem- vagy vagyonadó csökkentéseként nem érvényesítheti.

Itt rendelkezik a Javaslát arról, hogy fizetendő különadó várható összegének, illetve a járadéknak a már megfizetett előleggel csökkentett különbözetét az adóév utolsó hónapjának 20. napjáig meg kell fizetni, illetve, hogy az adóévre fizetendő különadót és járadékot a beszámoló elkészítésére előírt határidőig – beszámoló készítési kötelezettség hiányában az adóév utolsó napját követő 150. napig – kell megállapítani, bevallani és megfizetni, illetve ettől az időponttól lehet visszaigényelni. Külön rendelkezik a javaslat arról, ha az adózó hitelintézetként történő működése az adóéven belül szűnik meg. Ilyen esetben a járadékkal a hitelintézeti státusz megszűnését követő 90 napon belül kell elszámolni.

a 7-8. §-hoz

A Javaslát a törvény alkalmazásához szükséges fogalmakat határozza meg, továbbá rendelkezik a hatálybalépésről, amelynek időpontja 2007. január 1-je, kivéve az egyéni vállalkozót vállalkozói tevékenysége alapján terhelő, továbbá a társas vállalkozások kötelezettségét, amely 2006. szeptember 1-jétől lép hatályba.

A Javaslát a 2006. évi különadó kötelezettség adóalapjának meghatározását a vállalkozás döntésére bízta. E szerint

a) az egyéni vállalkozó a tevékenység alapján fizetendő különadót 2006-ban az adóalap harmadrésze (a tevékenységét 2006-ban megkezdő vagy megszüntető egyéni vállalkozó a tevékenység 2006. augusztus 31-ét követő naptári napjainak a 2006. évben folytatott tevékenység naptári napjaihoz viszonyított arányával meghatározott része) után vagy a 2006. augusztus 31-e után elért bevétele és költsége (átalányadózó az említett időszakban elért átalányadó-alapja) figyelembe vételével határozhatja meg.

b) a társas vállalkozás az adóév egészére megállapított különadó-alapból - a szeptember 1-jétől az adóéve utolsó napjáig számított napoknak a működése naptári napjai arányával - számítva, vagy a 2006. adóévéről készített beszámoló alapján kimunkált és a 2006. augusztus 31-ére készített közbenső mérleg alapján meghatározott különadó-alap adatainak különbözete alapján határozza meg.